

The *Bulla Ineffabilis* in the languages of the World

Manuscript: Sire A. 4.

Language: Llengua Mallorquina

[1r] LLETRES APOSTOLICAS DE NOSTRON S.P. PER LA DIVINA PROVIDENCIA PIO IX PAPA DE LA DOGMATICA DEFINICIÓ DE LA INMACULADA CONCEPCIÓ DE LA VERGE MARE DE DEU. EN LENGU MALLORQUINA

[2r] PIO BISBE ESCLAU D'ELS ESCLAUS DEL SEÑOR PER PERPETUA MEMORIA.

Deu inefable, qui té per camins, misericordia y veritat per voluntat, omnipotencia, y per sabiduria sa qui manet ja fortament d'es fi fins á la fi y disposa suavement totas sas cosas, havent previst de tota eternitat sa desgraciadissima ruina de tot el llinatge humá qui 's seguirá d'es pecat d'Adam y decretat dins es misteri amagat d'es sigles, que per altra misteri mes ocúlt encare, per l'Incarnació del Verbo, fos acabada sa primera obra de sa seva bontat, á fi de que s'homo, enganát per s'astucia diabòlica, no 's perdés dins sa culpa, contra 's seu misericordiós proposit y que lo qui per causa des primer Adam havia de caurer se tornás alzar mes felisment en el segón, d'es principi y antes d'es sigles escohi y ordená una mare per son fill Unigenit de la cual fet carn nasqués arribada sa santa plenitut d'es temps, y ab tant d'amor sobre totas sas altras criaturas l'escohi y adorná que ab ella sola se complagué de tota sa voluntat.

Per lo cual [2v] l'enriqui admirablement de tots els celestials dons y gracias tretas d'es tresor de sa seva divinitat, molt majors que tots els d'ets Esperits Angelics y tots es Sants, de tal manera qu'ella sempre libre de tota taca de pecat y tota hermosa y perfecta, dugués en si aquella plenitut d'innocencia y santedad que no se conceb major sino sa de Deu, y que ningú sino Deu pot alcansar ab so pensament. Y certament de tots modos convenia que lluis sempre ab sos esplendors de perfectissima santedad, y franca de tot, fins de sa taca original, triumfás completament de sa serp antiga, tan venerable mare, á n'a qui Deu Pare disposá dar son unic Fill al cual, de son cor igual á sí mateix engendrat, com sí mateix estima, de tal modo que fos naturalment un y es mateix. fill, es de Deu y es de la Verge, y á la cual es mateix fill elegi per ferné substancialment sa mare, y de la cual volgué l'Esperit Sant y obrá que concebés y d'ella nasqués aquell de qui ell procedeix.

Aquesta original innocencia de la magestuosa Verge unida estretament ab sa admirable santedad y s'alta dignitat de Mare de Deu, l'Iglesia Catolica qui sempre endoctrinada per l'Esperit Sant, es sa columna y fonament de la veritat, tennitla com á rebuda divinament y compresa dins es deposit de sa revelació divina may ha dextat de proposar, explicar y fomentar mes y mes cada día ab moltas y no interrompudas rahons y esplendits fets.

[3r] Perque aquesta enseñansa usada ja des temps mes antics y com á clavada á s'anima d'es faels y miraculosament propagada per tot el mon catolic per cuydado y obra d'els sagrats Bisbes, clarament la significá l'Iglesia cuant no duptá en proposar á n'es faels dar public culto y veneració á la mateixa Concepció de la Verge. Y per aquest illustre fet presentá sa Concepció de la Verge com' singular, admirable, molt distant d'es principis de tots es demás homos, santa y digna de veneració pues l'Iglesia solament celebra festius es dies d'es Sants. Y per aixó acostumá a usar tant a n'ets oficis eclesiastics, com ab sa sagrada Liturgia sas mateiximas paraulas en las que la Divina Escrittura parlá de l'increada sabiduria y represénta es seus eterns orígens, aplicantles y transferintles á n'aquells orígens de la Verge qui per un sol y mateix decret foren resóls juntament ab s'Encarnació de la Sabiduria Divina.

Encara però que totes aqueixas cosas rebudas per casi tots es faels demostren ab quin estudi tal doctrina de s'Inmaculada Concepció de la Verge hag' estat saguida pe' sa mateixa Iglesia Romana, mare y mestre de todas sas Iglesias, no obstant, son dignes en veritat que de un en un se señalen ets illustres fets d'aquesta mateixa Iglesia per ser tanta sa seva dignitat y autoritat, cuanta per tots modos se deu á sa qui es es centro de sa veritat y unitat catolica, en la cual sols s'ha guardat inviolablement sa religió y de la [3v] cual han de rebre necessariament ses altrás Iglesias, sa tradició de la Fé. Per consequent, la dita Iglesia Romana, res ha tengut en mes cuydado, que afirmar, defensar, promouere y vindicar ab sos modos mes elocuens l'Inmaculada Concepció de la Verge y es seu culto y doctrina. Lo que demostren y declaran clara y patentament tans actes d'es Papes Romans Nostros Predecessors els quals p'el mateix Jesu-Christ nostron Señor en la persona d'el Príncep d'ets Apostols foren divinament encarregats al supremo cuydado y potestat de pasturar els añells y sas oveyas, de confirmá els germans y retgir y governar l'universal Iglesia.

En veritat es Nostros Predecessors han tengut á gloria instituir per sa Apostolica autoritat en l'Iglesia Romana la festa de la Concepció, y aumentar y adornarla ab ofici y missa propia, en los quals se afirmava manifestissimament sa prerogativa de sa immunitat de sa culpa hereditaria, y per tots medis promouere y ampliar es culto ja establít, ja concedint indulgencias, ja donant facultat á ciutats, provincias y reynes per elegirse per patrona, á la Mare de Deu baix la advocacio de l'Inmaculada Concepció, ja aprovant Germandats, Congregacions, Religions instituidas en honor de la Concepció Inmaculada, ja alabant la pietat de aquells qui fundassen monesteris, convents, altars, [4r] temples baix del titol de s'Inmaculada Concepció, ó qui ab vot s'obligaren á defensar fortament s'Inmaculada Concepció de la Mare de Deu.

Además ab gran satisfacció determinaren que sa festa de la Concepció ab octava s'hagues de celebrar en tota l'Iglesia ab igual solemnitat que sa d'es Naixament, y per tots se devia guardar com á festa de precepta y que cada any es dia de la Concepció sa visitás l'altar de Nostra Patriarcal Basilica Liberiana. Y desitjant, fomentar cada día mes en l'anima d'els faels aquesta doctrina de l'Inmaculada Concepció de la Mare de Deu y exitar sa seva pietat per honrar y venerar á la Verge sens pecat concebuda s'alegraren en concedir voluntariissimament sa facultat de que se proclamás tant á sa Lletania Lauretana, com á n'es

mateix prefaci de sa Missa, Inmaculada sa Concepcio de la Verge y aixi p'es modo de damanar s'establís es modo de creurer.

Noltros també seguint es passos de tans grans Predecessors no solament hem aprovat y rebut tot quant per ells tant piadosa y saviissimament fou constituït, però recordant s'istituïció de Sixto IV. fortificarem ab sa nostra autoritat s' ofici propi de l'Inmaculada Concepció y gojosament el concedirem á tota l'Iglesia.

Peró com lo que pertany á n'es culto está intimament lligat ab son objecte y no pot quedar fixat y confirmat si a [4v] aquest esta incert y duptós; per aixó es Papes Romans Predecessors nostros, amplificant ab tot cuydado es culto de la Concepció, extremadament s'adonaren á declarar y enseñar sa seva doctrina. Perque clara y obertament enseñen, que sa festa era de la Concepció de la Verge, y condemnaren com á falsa y moltissim estra ña á s'intenció de l'Iglesia s'opinió d'aquells qui creyan y asseguravan que l'Iglesia no veneraba sa mateixa Concepció, sino sa santificació de la Verge.

Pensaren també que no s'havian de tractar ab menos rigor aquells qui per entacar sa doctrina de la Concepció, Inmaculada de la Verge, imaginant un instant de diferencia entre 's primer y segon moment de la Concepció afirmavan qui si se celebrava la Concepció, pero no en es primer moment o instant. Perque es mateixos Nostros Predecessors, cregueran que á ells pertañya guar dar y defensar ab tot cuydado que sa festa de la Concepció de la Beatissima Verge y sa Concepció per 's primer instant y moment era es veritable objecte des culto. De aqui vengueren ses clarament decretals paraulas, ab las quals Nostron Predecessor Alexandro VII. declará sincerament s'intenció de l'Iglesia, diguent:

"Certament antiga es sa pietat d'es faels de Christo en vers sa seva Mare la Beatissima Verge Maria qui creven que sa seva anima per una especial gracia y privilegi de Deu y en vista d'els merits de Jesuchrist son Fill Redentor del llinatge humá fou d'es primer instant de sa seva creació y infusió á n'es cos preservada, [5r] llibre de sa taca d'es pecat original, y en aquest sentit honran y celebren ab rito solemne sa festa de sa seva Concepció."

Aixi mateix fonch un d'es primers cuydados de dits Nostros Predecessors conservar ab tot estudi, diligencia y empeño la doctrina de l'Inmaculada Concepció de la Mare de Deu. Perque no solament no han permés que ningú esmenás ni duptás de tal doctrina, sino que passant molt mes envant, ab clarissimas declaracions repetidas vegades publicaren que sa doctrina que professam de l'Inmaculada Concepció de la Verge, es y sa deu tenir, com á conforme ab es culto eclesiastic, antiga, y casi universal, y de tal manera que l'Iglesia Romana la fomentás y defensás, y de tots punts digna que s'introduís, ab pregarias solemnes dins sa mateixa Liturgia. Y no contens encara d'aixó, y perque quedás inviolada sa doctrina de l'Inmaculada Concepció de la Verge, severissimament privaren, que s'opinió contraria á n'aquesta doctrina se pogues defensar ni publicá ni privadament, y volgueren que fos com per moltes feridas acabada. A las quals repetidas y evidentissimas declaracions afagiren, perque no se creguessen inutils, sa sanció, tot lo qual Nostron citat Predecessor Alexandro VII. ha abressat ab aquestas paraulas.

"Noltros considerant, que la Santa Iglesia Romana celebra solemnement la festa de la Concepció de l'Incorruptible [5v] Verge Maria, y que ordená fa temps, sobr'aixó un ofici

propi segons sa piadosa, devota y lloable institució, qui llevó publicá Sixto IV. Nostron Predecessor; y volent favorir aquesta pietat y devoció y festa y á n'es culto que segons ella sa dona, may mudat dins l'Iglesia Romana, d'ensá que s'institui, seguint s'exemple d'els Romans Pontifices Nostros Predecessors, y també defensar sa pietat y devoció d'honar y celebrar que la Santissima Verge prevenint, es á sebrer, la gracia de l'Esperit Sant, fou preservada d'el pecat original y desitjant conservar, entre ses ovellas de Christo, s'unitat d'esperit ab es vinculo de pau, aplacadas ses offenses y disputes y separats ets escandols; als predits Bisbas y Capitols de sas Iglesias y á Felip Rey y á sos reynes; presentada á Nos sa instancia y suplica; sas Constitucions y Decrets d'es Pontifices Romans Nostros Predecessors y principalment, Sixto IV. Paulo V. y Gregori XV. publicats en favor de la proposició qui assegura que l'Anima de la benaventurada Verge Maria fonch en la seva creació y en la infusió en lo cós enriquida ab la gracia d'el Esperit Sant y preservada d'es pecat original com també en favor de sa festa y culto de sa Concepció de la mateixa Verge Mare de Deu segons aquesta piadosa proposició, com es dits presentans, renovám y manám observar baix las penas y censuras contegudas en ditas Constitucions.

[6r] Y á mes á tots es qui s'atrevescan á seguir interpretant las ditas Constitucions y Decrets de modo que no favorescan á la ja dita proposició y á sa festa y culto que segons ella se celebra; ó aquells qui aqueixa proposició, festa ó culto posen en disputa, ó directa ó indirectament, ó per cualsevol pretexte encare que siga per examinar sa seva definibilitat, ó per interpretar ó glosar; ja la Sagrada Escripura, ja els Doctors, finalment ab cualsevol altre preteste ó ocasió, ab escrits ó de paraula predicant, trattant, disputant, determinant ó assegurant contra ella cualsevol cosa, ó posant arguments contra ella y deixantlos sens resposta ó de cualsevol altra manera que no s'es imaginada de discorre, á mes de sas penas y censuras contegudas en sas Constitucions de Sixto IV., a las quals volem qu'estigan subjectas y los subjectam per las presens: volem que incurrescan p'es mateix fet y sens altra declaració en sas penas de perpetua inhabilitació de predicar, publicament lletgir ó sia enseñar, facultat de interpretar, y volem que sian privats de veu activa y passiva en cualsevols eleccions p'es mateix fet y sens altra declaració: de las quals penas no podran ser absolts, ó de ellas dispensats sino per Noltros mateixos ó p'es Nostros Succesors los Pontifices Romans y també volem qu'estigan subjectas á sas altres penas qu'els imposem á Nostron arbitri y al d'els Romans Pontifices [6v] Succesors Nostros, com los hi subjectam per las presens, renovant ses sobre ditas Constitucions y Decrets de Paulo V. y Gregori XV.

Y privam baix sas penas y censuras contengudas á s'Indice d'es llibres prohibits, es llibres en els quals sa dita proposició, culto ó festa se posa en dupte, ó com dalt s'ha dit, de cualsevol manera contra ella se lletgeix ó escriu, ó ses locucions, discursos, tractats y disputas qui contra ella cualsevol cosa contengan, dats á llum despues d'el sobre dit Decret donat per Paulo V. y p'es mateix fet sense altra declaracio volem y manám que sa tengan per expresament privats."

Tothom sap, además, ab quant estudi, defensaren proposaren y ensenyaren aquesta doctrina de l'Inmaculada Concepció de la Mare de Deu els mes sabis Religiosos, sas mes anomenadas Academies Teologicas, y es mes habilis Doctors de la ciencia de sas cosas divinas. Aixi mateix sap tothom, ab cuanta sollicitud hab procurat els Bisbes de publicar dins

ses reunions eclesiasticas devant tots y publicament de profesar que la santissima Verge Maria, p'es merits prevists de Christo Señor y Redemptor Nostro, may va estar subjecta á n'es pecat original, sinó que fou preservada d'aquella taca original y per lo mateix redimida d'un modo mes sublime.

A las quals rahons s'afageix, lo qu'es de grandissim pés y d'el tot mes gran, qu'es mateix Concili Tridenti, quant va pu[7r]blicar es decret dogmatic d'es pecat original, per el cual determiná y definí, segons es testimonis de la Sagrada Escripura d'els Sants Pares y d'es Concilis mes authentics, que tots els homos nexian infectats de sa culpa original, pero declará solemnement, qu'en aquell decret mateix y en la generalitat d'aquella definició, no era sa seva intenció comprendre la beata y Inmaculada Verge Maria Mare de Deu. Per tant ab aquesta declaració bastantament significaren es Pares d'es Concili Tridenti, ateses sas circumstancias d'aquells temps, que la benaventurada Verge estava llibertada d'es pecat original, y bastant clarament establiren que res y havia, ni en las lletras divinas, ni en la tradició, ni en els sans Pares, que rectament sa pogués oposar de cualsevol manera á tan alta prerogativa de la Verge.

Y vertaderament qu'aqueixa doctrina de l'Inmaculada Concepció de la benaventuradissima Verge, cada dia p'es gravissim santiment, magisteri, estudi, ciencia y sabiduria de l'Iglesia mes y mes y ab tant d'esplendor per l'Iglesia esplicada declarada y confirmada y propagada d'un modo admirable per tots els pobles y nacions d'el mon catholic, exístis sempre dins sa mateixa Iglesia, com a rebuda d'es majors, y señalada ab so caracter de doctrina revelada, en donan fortissim testimoni es mes illustres monuments de sa veneranda antiquitat de l'Iglesia oriental y occidental. Per[7v]que l'Iglesia de Christo, activa guardadora y vindicadora d'es dogmas en ella depositats, res muda d'ells, res disminuex, res afix; sino que ab tota industria, tractant ab fidelitat y sabiduria, si antigament se ne hab preparats, y sa fé d'els Pares los promou, estudie es modo de llimarlos y polirlos de modo qu' aquells primers dogmas de celestial doctrina reban evidencia, llum, distinció, pero que guarden plenitut, integritat, propietat, y sols crescan en son propi sentit, es á dir, en so mateix dogma, en sa mateixa significació, en sa mateixa doctrina.

Sens dupte els Pares y escritors de l'Iglesia doctrinats en sas celestials paraulas, res mes antigament procuraren en els llibres que compogueran per esplicar l'Escriptura, defensar es dogmas y enseñar á n'es faels, qu'ab molts y admirables modos y á qui mes podia, predicar y confirmar sa gran santitat y dignitat de la Verge, s'integritat de tota taca de pecat, y sa seva ilustre victoria demunt es mes funest enemic d'es llinatje huma. Per lo cual perlant de sas paraulas ab las quals Deu avisa ja á n'es mateix comensament d'el mon els remeis que sa seva pietat, te preparats, per renovar els mortals, per las quals reprimeix s'audacia de sa serp enganadora y aumenta admirablement s'esperanza de nostrón llinatge dient "*Posaré enemistats entre tu y sa dona, sa teva posteridad y sa seva*" enseñaren que fons clara y evidentment designat es misericordios Redentor d'es llinatje [8r] humá, es á dir, l'Unigenit Fill de Deu Jesuchrist, y designada també sa benaventuradissima Mare la Verge Maria y tot ab-u, espresadas insigneament ses enemistats de tot dos contra el diable. Per tant així com Christo mediador de Deu y d'ets homos, presa sa naturalesa humana, barrant es decret qui existia contra noltros el clavá triunfant á la creu, d'es mateix modo la santissima

Verge unida á Ell, per un estretíssim é indissoluble nu, exercint, junt ab Ell y per Ell, eterna enemistat contra sa serp verinosa y trinufant d'ella pleníssimament, li escalfá es cap ab son peu immaculat.

Els mateixos Pares veren representat aquest altíssim y singular triunfo de la Verge, sa excellentíssima innocencia pureza, santitat y sa seva integritat de tota taca de pecat y s'inexplicable numero de totas sas gracias, virtuts y privilegis celestials; ja ab s'Arca de Noé, que divinament construïda, salva y sens perill sortí d'es naufragi de tot lo mon; ja ab aquella escala que vegé Jacob arribar d'el cel fins á la terra pujant y baixant p'ets escalons els Angels de Deu y al cap d'amunt Deu estava; ja en aquell romaguer que va veurer Moyses en es lloc sant cremar per totas bandes y entre ses flamaradas, no solament no patia en res ni se cremava, sino que mes verdetjava y hermosament floria; já emb' aquella torre inespugnable per s'enemic, de la cual penjan mil escuts, y tota s'armadura d'es fors; ja en aquell hort tancat que ab [8v] ningun art de s'engan se pot corrompre ó violar; ja ab aquella resplendent ciutat de Deu que te es fonaments demunt sas montañas santas; ja en aquell augustíssim temple de Deu qui lluint ab divina llum está plé de sa gloria d'el Señor; ja ab altrás moltíssimas cosas de sa mateixa especie per las quals enseñaren es Pares, qu'estava insinament pronosticada sa gran dignitat de la Mare de Deu, s'innocencia puríssima y sa santitat may subjecte á taca alguna. Aplicant es mateixos Pares per descriurer aqueix compendi de ses divinas gracias y s'integritat de la Verge, de la cual nasqué Jesus, sas paraules d'es Profetas, no d'altra manera anomenaren á la mateixa magestuosa Verge sino com á coloma sensa taca, santa Jerusalem y altíssim trono de Deu, Arca de santificació, y casa que per si edificá la Sabiduria eterna, y com á aquella Reyna qui plena de delicias y apoyada en son Estimat, sorti perfecta d'el tot de boca d'el Altíssim, hermosa y apreciada de Deu y may d'alguna taca embrutada Perque com es dits Pares y Escritors de l'Iglesia pensaren y cregueren que quant l'Angel Gabriel, anunciant á la santíssima Verge la sublimíssima dignitat de Mare de Deu, l'anomená plena de gracia per nom y ordre d'es mateix Deu, enseñaren que per aquesta singular y solemne salutació may mes á altra part sentida, se mostrá que la Mare de Deu fonch s'asiento de totas sas gra[9r]cias divinas y adornada de tots es dons de l'Esperit Sant, ó millor, casi es mateix infinit tresor y abisme inagotable d'es mateixos dons, may objecte de maledicció y participant ab son Fill de sa perpetua benedicció meresqué sentir de Isabel inspirada per l'Esperit Sant "*Beneide tu entre totas sas donas y beneit es fruit de ton ventre*".

D'aquí sorti sa tan hermoze com concorde enseñansa de que la gloriosíssima Verge, en la cual obrá marevelles Es qui pot va excellir ab aquella forsa de tots es dons celestials, ab aquella plenitut de gracia y ab aquella innocencia, ab la cual com per inefable miracle de Deu, ó mes bé, com es major de tots es miracles, va ser digna mare de Deu y com á naturalesa criada acostansé á n'es mateix Deu mes prop que ningú, fonc mes alta que sas angelicas y humanas alabansas Y per lo mateix per vindicar s'original innocencia y justicia de la Mare de Deu, no solament la comparaven frecuentíssimament ab Heva, encara verge, encara innocent, encara no corrompuda y no encara enganada per sa mortifera traició de sa fraudulentíssima serp; sinó que per una admirable varietat de conceptas y paraulas l'aventetjaren. Perque Heva, obeint a sa serp caigué de s'innocencia original y quedá esclava

d'aquella però la santissima Verge, augmentant degudament sa gracia original sens may escoltà sa serp, per virtut divinament rebuda, destrui sa seva forsa y poder.

[9v] Per aquestas rahons, may deixaren d'anomenarle, ja lliri entre espinas, ja terra no tocada, virginal, sensera, immaculada, sempre beneida y libre de tot contagi de pecat, de la cual se formá es nou Adam, ja es paradís irrepreensible, brillantíssim y ameníssim d'innocencia, immortalitat y de delicias, plantat per Deu mateix, y guardat de tots ets engans de sa serp enmatsinada, ja abre incorruptible que may ha corruptut es corch d'es pecats, ja font sempra clara y sellada per virtut de l'Esperit Sant, ja diviníssim temple, ja tresor d'immortalitat, ja s'unica fia de la vida no de la mort, sement de la gracia no de l'ira, que sempre verdetjant per singular Providencia de Deu, sobre ses lleys comunes y establidas, flori d'una rel corrompuda y podrida. Pero con si no bastassen totas aquestas cosas, encara que claríssimas, proclamaren, ab propias y definidas opinions que quant se tracta de pecats, no s'ha de fer questió ninguna de la Santa Verge Maria á la cual se dona mes gracia per vencer de totas parts es pecat; ja tambe confessaren que la gloriosíssima Verge fou sa restauradora d'es primers pares, se vivificadora d'es descendents, elegida d'abans d'es sigles, preparada d'el Altíssim per si, pronosticada de Deu quant digué á sa serp; posaré enemistat entre tu y sa dona, pronosticada, sens dupte perque ella va ser sa qui escalfá es cap enmetsinat d'aquella serp; y per lo mateix afirmaren que la Santíssima Verge [10r] fonch per la gracia, sens taca alguna de pecat y libre de tot contagi de cos, d'anima y d'esperit y sempre visqué ab Deu, y qu'unida ab ell per una aliança eterna may va estar dins s'obscuritat y si sempre dins sa llum y per aixó va ser digna habitació de Christo, no per habit d'es cos, sino per sa gracia original.

Se juntan á lo dit, ses nobilíssimas paraulas ab las quals parlant de la Concepció de la Verge han assegurat que sa naturalesa, cedi á sa gracia, no gosant seguir envant, perque havia de succeir que la Verge Mare de Deu, no seria concebuda per S. Ana, que no donas fruit de gracia, perque era precis que fos concebuda primer nada sa qui havia de concebre es primernat de tota criatura. Han dat testimoni que no admeté tacas sa carn que prengué d'Adam la Verge y per lo mateix la Santíssima Verge fonch es tabernacle que Deu mateix criá, l'Esperit Sant formá y s'obra qu'aquell nou *Besebel* vertaderament va fer de purpura teixida d'or variat, y que justament sa celebrá com sa qui fonch sa primera obra propia de Deu, desconeguda á sas flexas inflamadas d'el esperit maligne y hermosa por naturalesa segurament sens taca alguna, y com á Aurora brillant per totas parts, illuminá el mond ab sa seva Concepcio Inmaculada.

Perque no era convenient qu'aquella copa d'elecció, estás subjecta á sas culpas comunes, perque [10v] diferenciante molt de tots ets altres, comunicá ab sa naturalesa, no en sa culpa, sinó que mes convenia qu'aixi com l'Unigenit té un Pare á n'el Cel qu' es Xarafins alaban tres vegadas Sant, també tengués en la terra una Mare, á qui may agués faltat s'esplendor de sa Santedat. Y de tal manera ocupá es pensaments y s'animo d'es nostros majors aquesta doctrina, que s'introdui entre ella sa singular y casi admirable costum de parlar de la Mare de Deu, com frecuentíssimament l'anomenaren immaculada y de totas pars immaculada, innocent y innocentíssima, puríssima y puríssima de tot, santa y netíssima de tota taca de pecat, tota pura, tota entera, y casi sa mateixa forma de s'innocencia y puresa,

mes hermosa que s'hermosura, mes graciosa que sa gracia, mes santa que sa santitat, y se sola santa, purissima d'anima y de 2cós que ha sobrepujat tota integritat y virginitat y tota sola feta domicili de totas sas gracias d'el Esperit Sant y se qui tret de Deu es superior á tots , á n'es mateixos Cherubins, Xerafins y tot s'exercit d'ets Angels, per naturalesa mes perfecta, mes hermosa y mes santa y per alabarla no bastan sas llengos de la terra y d'el cel. Ningú ignora qu'aqueixa costum casi per si mateixa s'adoptá també á n'es monumens de sa Santissima liturgia y á n'ets oficis eclesiastics á n'els quals se troba frecuentament y denomina á cada pas, invocant y anomenant á la Mare de Deu com á coloma d'incorrompuda hermosura, [11r] com rosa sempre florida, y de per tot purissima, y sempre immaculada, sempre santa, y se celebra com s'innocencia may ferida y com altra Heva que parí á Emmanuel.

No es, per lo tant, d'admirar que sa doctrina de l'Inmaculada Concepció de la Verge Mare de Deu impresa, segons es judici d'es Pares ab sas divinas escripturas, enseñada ab tans y tans gravissims testimonis per ells mateixos expressada y celebrada ab tants illustrissims monumens de la veneranda antiquitat y proposada y confirmada p'es mes gran y gravissim judici de l'Iglesia, s'hagen gloriat de profesarle mes y mes cada dia, ab tanta pietat, religió y amor es mateixos Pastors de l'Iglesia y es pobles faels, que res es per ells mes dols, res mes estimat que celebrar, venerar, invocar y predicar ab ferventissim afecte, la Verge Mare de Deu concebuda sensa taca de pecat original.

Per lo cual a 's temps antichs, Prelats sagrats, Homos Eclesiastics, Ordres Regulars y es mateixos Emperadors y Reys demanaren ab efficacia qu'aquesta Sede Apostolica definis com á Dogma de la fe catholica s'Inmaculada Concepció de la Santissima Mare de Deu. Aquestas demandas s'han renovat á n'es nostro temps y principalment á n'es de Gregori XVI. de felís memoria y á Noltros mateixos Mos les han entregadas, ja es Bisbes, ja es Clero secular, ja es Religiosos, ja [11v] es Prínceps y es pobles faels.

Ab singular alegria pues de nostra anima, coneixent y considerant madurament Nos aquestas cosas apenas per ocult decret de la divina Providencia forem be que sense merexerhó, elevats á n'aquesta sublime Cathedra de S. Pere per retgir tota l'Iglesia, que res pensarem antes que, per sa nostra grandissima veneració, pietat y afecta enves la santissima Mare de Deu Verge Maria que de sa nostra infancia li hem tenguda, practicar totas sas cosas qu'encara desitjás l'Iglesia per las quals s'aumentás s'honor de la santissima Verge y resplandissen ab major llum sas sevas prerogativas. Volent emperó, usar de tota madurés, varem formar una especial Congregació d'els Venerables Germans Nostros Cardenals de la Santa Iglesia Romana, mes ilustres, per religió, consey y ciencia en las cosas divinas, y escohirem tant d'es clero secular com d'es regular persones molt enteses en sas reglas theologicas perque considerassen cuidadosisimament tot cuant pertañy á l'Inmaculada Concepció de la Verge y nos donassen sa propia seva opinió. Encara pero que sabessam pe' ses demandas qu'haviam rebudas per definir á la fi sa Concepció Inmaculada de la Verge, quin era es sentit de molts de Sagrats Bisbes, n'obstant es dia dos de Febrer d'el any mil vuit cens cuarenta nou, escritas á Gaeta enviarem cartas Encyclicas á [12r] tots es Venerables Germans Sagrats Bisbes de tot el mon catholic perque ajudant sas plagarias á Deu, Nos diguessen també per escrit quina era sa pietat y devoció d'es seus faels envers la Concepció

Inmaculada de la Mare de Deu, y quina principalment era s'opinió des mateixos Bisbes, sobre proclamar sa seva definició, y quins eran es seus desitjs, perque poguessem pronunciar es Nostro supremo judici d'es modo mes solemne que fos posible. No va ser, certament, poc es consol que reberem quant Mos arribaren ses respostas d'es dits Nostros Venerables Germans. Perque responent ab cert gust alegria y desitj, no solament confirmaren de nou sa seva pietat y veneració y la d'es seu clero y d'es seus pobles envers l'Inmaculada Concepció de la Santissima Verge, sino que com per vot comú, Mos demanaren que s'Inmaculada Concepció de la Verge la definissem ab Nostron supremo judici y autoritat. Ni fonc tampoc menor Nostra alegria quant es VV.GG.NN. Cardenals de la Santa Iglesia Romana de la mencionada especial Congregació, y es citats Teolecs Consultors que Nos elegirem, ab igual diligencia y desitj despues de fer un diligent examen Mos demenaren aqueixa definició de l'Inmaculada Concepció de la Mare de Deu.

Despues d'aixó, saguint ets illustres pasos d'es Nostros Predecessors y desitjant obrar be y rectament, anuncia[12v]rem y tenguerem un Consistori á n'el cual parlarem á Nostros Venerables Germans Cardenals de la Santa Iglesia Romana y ab es mes gran consol de la Nostra anima los sentirem demenarnos que volguessem proclamar sa definicio dogmatica de l'Inmaculada Concepció de la Mare de Deu. Per lo tant, molt confiats en el Señor de qu'es arribada s'oportunitat d'es temps per definir s'Inmaculada Concepció de la Santissima Verge Maria Mare de Deu á la cual sas divinas paraulas, sa veneranda tradició, sa perpetua opinió de l'Iglesia, sa singular conspiració d'es Bisbes catholics y d'es pobles y ses illustres actes y Constitucions d'es Nostros Predecessors admirablement illustres y declaran; pesadas diligentissimament totas sas cosas, y fetas continuas y fervorosas pregarias á Deu judicarem que no devíam duptar en sancionar, definir ab Nostro supremo judici l'Inmaculada Concepció de la Verge, y d'aquest modo satisfacer als piadosissims desitjs d'el mon catholic y á sa Nostra devoció envers ella mateixa y á n'es mateix temps honorificar mes y mes ab ella son Fill Unigenit Jesu-Christ Señor Nostro, redundant en honor d'el Fill tot quant engrandesca sa Mare.

Per lo tant, despues de no haver may cessat d'oferir á Deu Pare per son Fill ab humiltat y dejuni ses nostras privadas pregarias y ses publicas de l'Iglesia, perque se dignás dirigir y [13r] confirmar ab virtut de l'Esperit Sant Nostro enteniment, implorada s'ajuda de tota la Cort Celestial, y invocat ab gemecs l'Esperit Paraclit; inspirant' ho ell; en honor de la Santa é Indivisible Trinitat, per decoro y ornament de la Verge Mare de Deu, per exaltació de la Fe catholica y augment de la Religió Christiana, ab s'autoritat de Nostro Señor Jesu-Christ y d'es sants Apostols Pere y Pau y Nostra; declaram, pronunciam y definim que sa doctrina que diu que la Santissima Verge Maria en es primer instant de sa seva Concepció, va ser per una gracia singular y privilegi de Deu omnipotent, en vista d'es merits de Jesu-Crist Salvador d'es llinatge humá, preservada de tota taca de sa culpa original, es revelada de Deu, y per lo mateix ha de ser firme y constantement creguda per tots es faels. Per lo cual, si alguns, lo que Deu no permeta, presumissen pensar de cor contra lo que Nos hem definit, coneguen y sapian aquets, que s'han condemnat per son propi judici, qu'han patit naufragi en la fé, y s'han separat de s'unitat de l'Iglesia, y además que per son fet mateix estan subjectas á sas

penas establidas p'es dret, si per paraulas, escrits ó cualsevol altre modo extern s'atrevenen á significar lo que pensen dins es cor.

Vertaderament, s'omplí sa nostra cara d'alegria y d'alabansas sa nostra llengo y donam y donarém sempre [13v] humilissimas y sas mes grans gracias á Jesu-Crist Señor Nostro, porque á Nos mos concedi, encare que sense merexerhó, de decretar y oferir á sa seva Santissima Mare, aquest honor, aquesta gloria y alabansa. Tenim una certissima esperansa y absolutament ab tota fé creim que sa mateixa Santissima Verge qui tota hermosa y Inmaculada escalfá es cap verinós de sa cruelissima serp, y dugué sa salut á n'el mon, pregonada p'es Profetas y ets Apostols, honor d'es Martirs, alegria y corona de tots es Sants, refugi segurissim y fidelissima auxiliadora de tots es qui estan en perill, y poderosissima mediadora y conciliadora de tota la terra ab son Fill Unigenit, y el mes excellent adorno y ornament de la Santa Iglesia, segurissim refugi qui sempre destrueix sas heregias y qui salvá sempre es pobles faels y tots ets homos de sas majors calamitats de tota especie y Mos alliberá á Nos mateixos de una infinitat de perills inminents, voldrá fer ab son eficassim patrocini, que la Santa Mare Iglesia Catolica, reparadas totas sas dificultats, y destruits tots ets errors, per totas parts, en tots llochs, s'augment, floresca y reyn, cada dia mes, d'una á s'altra mar y d'es riu fins á n'es termes de la terra y disfrut de tota pau, tranquilitat, y llibertat, perqu' es culpats obtengan es perdó, es malals remey, forsa es de poc cor, consol ets afligits, ajuda es qui perillen y tots es qui van errats, disipada sa boira qu'els oscurex s'enteniment tornen á n'es camí de veritat y justici y que se fassa una sola [14r] guarda y un sol pastor.

Qu'ascolten aquestas Nostras paraulas tots es Nostros estimadissims fills de l'Iglesia catholica, y seguescan ab mes fervorosa pietat, religió y amorós desitj invocant y pregant la Santissima Mare de Deu Verge Maria concebuda sens taca de pecat original y se refugien ab tota fé á n'aquesta dolcissima Mare de misericordia y gracia en tots es perills, angustias, necessitats, duptes. y sorpresas. Porque rés s'ha de teme, de res s'ha de desesperá sent Ella sa guia, Ella sa propicia Ella s'interventora, Ella sa protectora, qui tenintmos voluntat de Mare y conduint s'asumpto de sa nostra salut, se cuyda de tot es llinatge huma y constituída per Deu per Reyna de cel y terra y exaltada sobre tots es coros d'ets Angels y tots ets ordres d'es Sants, assistint á la dreta de Son Unigenit Fill Señor Jesu-Christ, moltissim consegueix ab sas maternals pregarias, troba lo que vol, ni pot quedar desairada.

Finalment, perqu'arrib á noticia de tota l'Iglesia universal, aquesta Nostra definició de l'Inmaculada Concepció de la Santissima Verge Maria; hem volgut publicar, per eterna memoria d'es fet, aquestas Nostras Lletras Apostolicas; ordenant que se don sa mateixa fé que se donaria á n'aquestas presens si fossen, mostrades o produides, á totas ses copias ó exemplars que d'ellas se tregan y tambe imprentadas, si estan firmadas de ma d'un No[14v]tari public y selladas ab so sello d'alguna persona constituída en dignitat Eclesiastica.

A ningun homo, doncs, siga licit, infringir aquest escrit de sa Nostra declaració, pronunciació y definició, ni ab temerari atreviment, oposars' hi ó contrariarla. Si algú pero presumis cometre tal atentat, sapiga qu'incurrirá en s'indignació de Deu omnipotent y d'es Sants Pere y Pau sos Apostols.

Donat á Roma á Sant Pere, s'añy de l'Incarnació d'el Señor, Mil vuyt cents cincuate quatre, es sis de ses Idus de Desembre d'el any MDCCCLIV. s'any Nové de Nostro Pontificat.

PIO PP. IX.

Visa et approbata á Nobis praesens traductio litterarum apostolicarum de Dogmatica definitione Ynmaculatae conceptionis Virginis Deiparae, lingua majoricensi. Palma Majoricarum in Hispania die 4 Junii 1866.

Michael episcopus Majoricensis